

Nuorisopalveluiden

2025

Yhteistyötä
sisäisesti ja
ulkoisesti

Lahti

Sisältö

Johdanto.....	3
2025 vuosi numeroina.....	4
Yhteistyötahoilta kierrätys-, hyvinvointi- ja talousvalmennusta nuorille.....	6
Monitoimijainen yhteistyö mahdollistaa laadukkaan sovittelutoiminnan.....	8
Uusi Tsäänsi -ryhmähanke nuorten tukena.....	12
Kellarikahvilaa pyöritetään yhteistyöllä.....	14
Yhdessä toteutettu syyslomaretki täytti toiveita.....	16
Game Överille jatkot Assemblyn kanssa.....	18
Jalkautuva päihdetyö kumppaneineen järjesti teematapahtuman yli 900 seiskalle.....	20
Naumi-Isorantaa kehitetään tiimissä.....	21
Kauan eläköön jengityö!.....	22
Psykososiaalinen yksilöllinen tuki ja yhteistyö viranomaisten kanssa.....	24
Domino yhteistyöverkostoissa ja -ryhmissä.....	28
Yhteistyö teki mopopajasta mahdollisen.....	32
Yhteistyötä tapahtumien taustalla.....	34

Johdanto

Nuoruuteen liittyvät muutokset, vallitseva maailmantilanne ja lisääntyneet paineet näkyvät monien nuorten arjessa esimerkiksi kuormituksena, yksinäisyytenä tai epävarmuutena tulevaisuudesta. Näihin haasteisiin vastaaminen vaatii nuorisotyön ammattilaisilta kykyä toimia yhdessä.

Meillä Lahden nuorisopalveluissa yhteistyö, sisäinen ja ulkoinen, on keskeinen osa arjen työtä. Erilaisten kumppanuuksien avulla pyrimme vastamaan nuorten tarpeisiin, olipa kyse sitten konfliktien sovittelusta, arjen taitojen vahvistamisesta, kulttuurisen nuorisotyön tapahtumista tai vaikkapa vapa-ajanviettopaikoista ja lomatoiminnoista.

Tämä vuodesta 2025 kertova kausijulkaisu sisältää nuorisotyön ammattilaisten kirjoittamia tekstejä. Tekstit kertovat yhteistyöstä, jonka avulla on rakennettu turvallista, osallistavaa ja mahdollisuuksia tarjoavaa arkea lahtelaisille nuorille.

Antoisia lukuhetkiä!

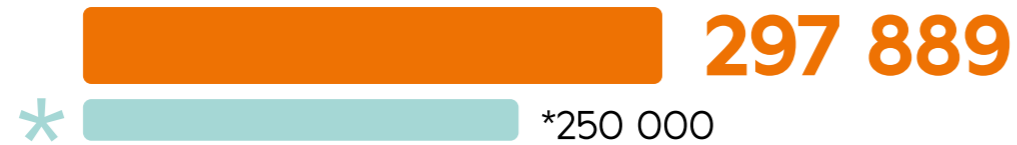
Lahden kaupungin nuorisopalvelut

2025 vuosi numeroina

*tavoite

Osallistuja- ja asiakasmäärä

Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä

Asiakaspalautteiden ka.

Asiakastyytyväisyyskyselyn ka. suunnitelmallisesti tuetuista

Työllisyyspalveluita käyttävien nuorten määrä

Työllisyyspalveluita käyttävien nuorten sijoittuminen**

**Sijoittuminen johonkin positiiviseen, kuten työ, koulutus tai muu suunnitelman mukainen toimenpide

Yhteistyötahoilta kierrätys-, hyvinvointi- ja talousvalmennusta nuorille

Teksti: Ville Keltalahti ja Emmi Junnila

Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden arkeen kuuluvat erilaiset yhteistyötahojen kanssa toteutettavat valmennukset. Vuonna 2025 yhteistyötahojen kanssa nuorille järjestettiin kierrätys- ja hyvinvointivalmennusta sekä talous- ja velkaneuvontaa.

Salpakierron kanssa järjestetyn kierrätysvalmennuksen tarkoituksena oli tutustuttaa nuoret jätteiden käsittelyyn ja opastaa lajittelussa. Valmennuksessa valmentautijat saivat tietoa kierrätyksen merkityksestä ja siitä, miten jätteitä tulee lajitella paitsi toimipisteissämme, mutta myös kotona. Lisäksi he saivat tietoa Salpakierron toiminnasta yrityksenä. Valmennus oli osallistavaa, jolloin valmentautijat pääsivät esittämään kysymyksiä ja pohtimaan kierrätyspulmia yhdessä. Kierrätysvalmennusta järjestettiin viime vuoden aikana kolme kertaa. Valmennukseen osallistui Veivikadulla ja Saima 6:ssa yhteensä 67 valmentautujaa.

Hyvinvointivalmennukset teemoista uni ja ravitsemus toteutti Lahden kaupungin liikuntaneuvoja. Valmentautijat saivat tietoa uneen, nukkumiseen ja terveelliseen ravitsemukseen liittyen. Aiheista keskusteltiin yhteisesti ja jokainen sai osallistua keskusteluun omista lähtökohdistaan. Liikuntaneuvoja kertoi myös mahdollisuudesta yksilölliseen valmennukseen. Moni valmentautuja tarttui mahdollisuuteen edistää omaa hyvinvointiaan keskustelemalla henkilökohtaisesti tai vaikkapa lenkkeilemällä liikuntaneuvojan kanssa. Hyvinvointivalmennuksia järjestettiin keväällä

ja syksyllä Saima 6:ssa ja Veivikadulla kaikkiaan kahdeksan kertaa. Niihin osallistui yhteensä 53 valmentautujaa.

Talous- ja velkaneuvontaa järjestettiin nuorten työ- ja valmennuspalveluiden valmentautujille kaksi kertaa viime vuoden aikana. Toinen valmennuskerta oli Saima 6:ssa ja toinen Veivikadun toimipisteessä. Valmennuksia oli mahdollista seurata myös etänä omasta toimipisteestään käsin.

Talous- ja velkaneuvonnan valmennus oli kaksiosainen. Ensimmäisessä osassa Oikeuspalveluviraston talous- ja velkaneuvoja luennoi taloudenhallintaan liittyvistä teemoista, kuten säästäminen, laskujen maksaminen, lainan ottaminen, velkaantuminen, velkajärjestely, erilaiset rahoitusmallit sekä medialukutaito ja tiedonhaku. Teemoja käsiteltiin esimerkkitapausten, keskustelun ja kaavioiden kautta. Tarkoituksena oli herättää keskustelua ja osoittaa konkreettisesti, että vaikka talous olisi solmussa, niin tilanteen selvittäminen on mahdollista. Valmennuksen jälkeen oli mahdollista jäädä keskustelemaan talous- ja velkaneuvojan kanssa mieltä askarruttavista asioista.

Toinen osuus koski ulosottoa. Ulosottolaitokselta talousneuvonnan asiantuntija kertoi ulosoton peruseräiteistä, kuten siitä, miten ulosotto lain mukaan toimii ja miten ulosoton asiakkaan tulee itse toimia ja hoitaa velkojaan. Molemmissa osuuksissa kerrottiin myös yhteydenottotavoista, mikäli nuori halusi valmennuksen jälkeen apua teemoihin liittyen. Vuonna 2025 talous- ja velkaneuvontaan osallistui 85 Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden nuorta.

Monitoimijainen yhteistyö mahdollistaa laadukkaan sovittelutoiminnan

Teksti: Emmi Toivonen ja Sanna Heikkinen

Kuvat: Emmi Toivonen, Sanna Heikkinen ja Daniel Suopelto

Kuvitukset: Inka Kyrö

Lahen katusovittelussa teemme nuorten ja huoltajien lisäksi yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään, jotta sovittelutoiminta olisi nuorille mahdollisimman sujuvaa, tasalaatua ja vaikuttavaa. Monitoimijaisella yhteistyöllä viittaamme eri toimijatahojen yhteistyöhön, joka voi olla monialaista, mutta jossa toimijat voivat edustaa myös samaa ammattialaa. Monitoimijaisessa yhteistyössä toimijoina voivat olla ammattilaisten lisäksi myös nuoret, huoltajat tai vapaaehtoistyöntekijät.

Lahdessa on 25 katusovitteluun kouluttautunutta kasvatus-, nuoriso- ja sosiaalialan ammattilaista. Katusovittelijat työskentelevät Lahden kaupungin nuorisopalveluiden lisäksi Walkersissa, IceHeartissa, perusopetuksessa, seurakunnan erityisnuorisotyössä ja Nuorten Palvelu ry:llä. Meitä katusovitteluhankkeen työntekijöitä lukuun ottamatta kaikki katusovittelijat sovittelevat osana muuta työtään. Osa katusovittelijoista tekee lakisääteistä rikos- ja riita-asioiden sovittelua sovittelutoimistolla ja osa sovittelee enemmän kouluilla tai nuorten vapaa-ajalla esimerkiksi nuorisotiloilla. Katusovittelijat hyödyntävät sovitteluosaamistaan tavalla tai toisella työssään nuorten parissa.

Katusovittelun keskiössä on rikoksen tai riidan osapuolina olevat nuoret. Toisena osapuolena voi olla myös aikuinen, kunta, valtio, yhteisö tai yritys. Sovittelussa osapuolet ovat aktiivisia toimijoita oman asiansa käsittelyssä. Sovittelu auttaa nuoria ottamaan vastuuta, kohtaamaan toisen osapuolen ja oppimaan rakentavia toimintatapoja. Sovittelu vahvistaa nuorten hyvinvointia, ehkäisee

uusintarikollisuutta ja tukee myönteistä kehitystä. Me annamme nuorelle mahdollisuuden ymmärtää, oppia ja muuttua!

Katusovitteluun osallistuu myös huoltajat, jotka toimivat lapsensa edunvalvojina ja tukihenkilöinä. Sijaisedunvalvoja osallistuu sovitteluun, jos sellainen on määrätty lapsen edun turvaamiseksi. Katusovittelussa myös huoltajat pääsevät kohtaamaan neutraalissa ympäristössä ja heillä on mahdollisuus saada tukea vanhemmuuteen. Huoltajien on tärkeää saada riittävästi tukea, jotta he voivat käsitellä omia tunteitaan ja tukea lastaan konfliktista toipumisessa. Ilman tukea vanhemman kuormitus voi heijastua lapseen ja lisätä tämän henkistä taakkaa. Teemme sovittelua joustavasti eri tavoin ja huoltajan osallistuminen esimerkiksi koulujen sovitteluprosesseihin ei aina ole välttämätöntä, vaikka lakisääteisessä rikos- ja riita-asioiden sovittelussa sekä katusovittelussa menetelmänä se onkin oleellinen osa kokonaisuutta.

Teemme tiivistä yhteistyötä Hämeen sovittelutoimiston kanssa, kun sovittelunohjaajat välittävät meille tiedon kaikista sovittelualoitteista, joissa on osapuolena alaikäinen lahtelainen nuori. Näissä lakisääteisissä rikos- ja riita-asioissa sovittelunohjaajat vastaavat sovitteluprosessista ja katusovittelijat toimivat heidän ohjauksessaan ja valvonnassaan vapaaehtoisovittelijoiden työparina. Kokeneilta vapaaehtoisovittelijoilta katusovittelijat saavat näkemyksiä konfliktien selvittämiseen ja voivat hyödyntää sovitteluissa opittuja konfliktinratkaisutaitoja myös muussa työssään. Kokeneilla vapaaehtoisovittelijoilla on vahvaa oikeudellista

osaamista, muun muassa lainsäädännöllistä tuntemusta sekä ymmärrystä sopimusoikeuden yleisistä periaatteista ja vahingonkorvauksista.

Katusovittelijat puolestaan tuovat ammattitaitonsa kautta ajankohtaista ymmärrystä nuoruudesta ja sen ilmiöistä. Katusovittelijat tuovat sovitteluun osaamista lasten, nuorten ja perheiden kohtaamiseen. He huomioivat alaikäisten ikä- ja kehitystason koko prosessin ajan. Tapauksissa, jotka ovat monimutkaisia, sisältävät paljon tunteita, kostonkierteitä ja historiaa, katusovittelijat voivat työaikansa puitteissa olla aktiivisemmin yhteydessä osapuoliin sovittelun aikana ja sen jälkeen. Katusovittelijoiden ja vapaaehtoisovittelijoiden osaaminen täydentää toisiaan ja olemmekin saaneet tästä positiivista palautetta niin sovittelunohjaajilta, vapaaehtoisovittelijoilta kuin myös sovitteluun osallistuneilta.

Teemme myös yhteistyötä perusopetuksen ja resto-sovittelijoiden kanssa. Noin puolet vuoden 2025 katusovitteluun tulleista sovittelualoitteista tuli kouluilta. Katusovittelijat sovittelevat tarvittaessa kouluilla resto-sovittelijoiden työpareina, jolloin sovitteluprosessi etenee koulusovittelun

käytänteiden mukaisesti, mutta noudattaa kuitenkin sovittelun pääperiaatteita. Niitä ovat vapaaehtoisuus, puolueettomuus, luottamuksellisuus, maksuttomuus ja dialogisuus.

Lisäksi koulun henkilökunnalla on mahdollisuus konsultoida meitä, jolloin voimme yhdessä pohtia, miten konfliktitilanteen selvittämisessä edetään. Katusovittelija toimii resto-sovittelijan työparina myös seurantatapaamisissa. Sovittelun seurannalla pyritään tukemaan sovittelun osapuolia sopimuksen noudattamisessa, lisäämään turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä ehkäisemään ristiriitatilanteen uusiutumista. Tarvittaessa katusovittelijat voivat seurannan yhteydessä järjestää pienryhmätoimintaa, joka tukee muun muassa nuorten ryhmäytymistä sekä tunne- ja kaveritaitojen kehittymistä.

Sovittelutoimiston ja perusopetuksen ohella katusovitteluun voi ohjautua myös poliisin ankkuri-tiimin kautta silloin, jos kyseessä ei ole rikosasia. Meihin voi olla yhteydessä myös nuori itse, huoltaja tai kuka tahansa, joka kaipaa apua nuorten ristiriitaihin ja niiden sovitteluun liittyvissä asioissa.

Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa mahdollistaa tarvittaessa laajennettujen sovittelujen toteuttamisen. Laajennetussa sovittelussa nuorten rikos- ja riita-asioita käsitellään yhdessä osapuolten ja heidän tukiverkostonsa kanssa. Menetelmän tavoitteena on tukea nuorta, vahvistaa hänen tukiverkostaan ja ehkäistä uusintarikoksia yhteisöllisen tuen avulla. Laajennetussa sovittelussa sovittelutapaamiseen voi osallistua katusovittelijoiden ja asianosaisten lisäksi esimerkiksi koulunuorisotyöntekijä, opettaja tai rehtori. Laajennetuista sovitteluista on jo nyt hyviä kokemuksia, erityisesti seurannan suhteen. Esimerkiksi sovitteluun osallistunut koulunuorisotyöntekijä voi seurata sopimuksen täyttymistä kouluarjessa. Jatkamme kehittämistyötä myös laajennetun sovittelun osalta täällä Lahdessa.

Monitoimijaisen yhteistyön lisäksi teemme laadukasta ja monipuolista palveluohjausta. Katusovittelijat voivat ohjata nuoria muun muassa sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä kolmannen sektorin palveluihin esimerkiksi Kiusaamisasioiden tuki- ja neuvontakeskus Valopilkkuun, Rikosuhrapäivystykseen tai Walk in terapiaan. Lisäksi katusovittelijoilla on mahdollisuus saattaa nuori palveluihin, pelkän ohjaamisen sijaan. Myös huoltajia ja koko perhettä tuetaan katusovitteluprosessin aikana ohjaamalla perhe tarvittaessa esimerkiksi lapsiperheiden arjen tuen palveluihin (Päijät-Hämeen hyvinvointialue) tai seurakunnan diakonipalveluihin.

Sen lisäksi, että voimme ohjata nuoria sisäisesti nuorisopalveluiden eri toimintoihin, yhteistyö nuorisopalveluiden omien toimijoiden kanssa on oleellista myös nuorten sovittelutietoisuuden edistämiseksi ja ylläpitämiseksi. Ensimmäisen hankevuoden aikana jalkauduimme yhdessä jalkautuvan nuorisotyön kanssa niin kesällä kuin koulujen syyslomallakin. Jalkautuvan nuorisotyön työntekijät, kuten kaikki muutkin katusovittelijat osaltaan, pitävät yllä puhetta katusovittelusta keskusteluissaan nuorten kanssa. Monitoimijainen yhteistyö on oleellista myös kehittämistyössä. Teemme yhteiskehittämistä pääasiassa katusovittelijoiden, Hämeen sovittelutoimiston ja Lahden kaupungin perusopetuksen kanssa. Myös nuorille ja huoltajille annetaan mahdollisuus osallistua yhteiskehittämiseen teemahaastattelujen ja asiakastytytyväisyyskyselyn

kautta. Yhteiskehittämistä tehdään alati arjessa yhteisten sovitteluprosessien myötä. Lisäksi tapaamme eri toimijoita yhdessä ja erikseen kehittämistyöpajojen äärellä. Tämä monitoimijainen yhteistyö katusovittelun toteuttamisessa sekä kehittämisessä jatkuu myös vuonna 2026, jotta voimme mahdollistaa nuorille laadukkaan sovittelutoiminnan Lahdessa myös tulevaisuudessa.

Keväällä 2025 alkanut Katusovittelun monialainen yhteistyömalli Lahdessa- hanke kuuluu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Turvalliset kadut-konaisuuteen ja saa Sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta.

**Katusovittelun
keskiössä ovat
rikoksen tai riidan
osapuolina olevat
nuoret.**

UUSI TSÄÄNSSI

Uusi Tsäänssi -ryhmähanke nuorten tukena

Teksti: Jonna Pohjola | Kuvat: Jonna Pohjola, Tuija Raitanen, Ilona Tavi

Uusi Tsäänssi on työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä ryhmähanke. Pää toteuttajana toimii Lahden diakoniasäätiö ja osatoteuttajina ovat Lahden kaupungin nuorisopalvelut ja Suomen diakoniaopisto. Hanke toimii ajalla 1.7.2025 – 30.6.2027. Suurimpana rahoittajana toimii Euroopan sosiaalirahasto, ESR+.

Hankkeen tavoitteena on tukea oppivelvollisuuksikäisiä Päijät-Hämeen alueen nuoria, joilla on haastetta toimia perinteisessä oppimisympäristössä tai jotka ovat jääneet vaille opiskelupaikkaa. Tuemme nuoria pysymään opinnoissaan tai palaamaan opintoihin. Tähän pyrimme tukemalla nuoren koulukuntoisuutta kokonaisvaltaisella tuella sekä lisäämällä osallisuuden kokemusta. Ohjaamme nuoren myös tarvittavien palveluiden äärelle. Tässä asiassa kolmen eri organisaation yhteistyö on rikkaus. Se mahdollistaa laajan verkoston, jonka

avulla nuorelle on helpompaa löytää ja räätälöidä oikeanlaiset palvelut ja jatkopolutus. Hankkeen keskiössä on Uusi Tsäänssi -paja, joka toimii Lahden keskustan tuntumassa. Se on auki arkipäivisin kello 10.00–15.00. Kerrallaan pajalla on 6–12 nuorta. Pajalla nuori voi edistää opintojaan kodinomaisessa ympäristössä, saada henkilökohtaista tukea ja harjoitella sosiaalisia taitoja pienessä ja turvallisessa ryhmässä. Jokaiselle nuorelle tehdään henkilökohtainen suunnitelma pajajakson ajalle. Pajajakson kesto on 1–12 kuukautta. Pajalle ohjaututaan oppilaitosten tai oppivelvollisuuden ohjauksen ja valvonnan kautta. Pajapäivien sisältöön kuuluu opintojen lisäksi koulukuntoisuutta ja osallisuutta lisäävää toimintaa erilaisin menetelmin. Pajajakson aikana opetusvastuu säilyy koululla, ja teemme vahvaa yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Pyrimme muutenkin tekemään vahvasti yhteistyötä nuoren koko verkoston kanssa. Tässäkin eri organisaatiot ja erilainen ammattiosaaminen on ehdoton vahvuus. Meillä on kaikilla eri tulokulma ja osaaminen ja se auttaa

nuoren kokonaistilanteen viemistä eteenpäin. Kaikilla pajamme nuorilla ei ole opiskelupaikkaa, ja pajalla me pyrimme löytämään nuorelle sopivan jatkopolutuksen.

Hankkeen yhtenä tavoitteena on lisätä moniammatillista yhteistyötä ja ammattilaisten tietoisuutta koulupudokkuuden juurisyistä. Hankkeen alusta alkaen olemme panostaneet viestintään ja yhteistyön rakentamiseen eri toimijoiden välillä. Nuoren ympärillä saattaa olla montakin toimijaa, mutta nuoren kokonaistilanne on epäselvä. Me pyrimme siihen, että nuoren verkosto saataisiin yhteisen pöydän ääreen ja kaikilla olisi käsitys, kuka tekee ja mitä. Näin nuori saa tarvittavan tuen, eikä tule tehdyksi päällekkäisiä asioita.

Yhteistyössä on voimaa. Kun eri toimijat yhdistävät oman osaamisensa ja verkostonsa, se on laaja ja vahva. Yhteistyö näkyy nuorelle arjessa eniten siinä, että hän voi luottaa siihen, ettei jää yksin. Asiaan kuin asiaan löytyy joltain osaamista tai ainakin tieto siitä, että mistä löytyy ongelmaan ratkaisu. Pajallamme nuori tuskin muistaa kuka on mistäkin organisaatiosta, ja hyvä niin. Nuoren ei tarvitse tietää muuta kuin se, että hänestä huolehditaan ja yksin ei tarvitse jäädä. Koska nuoremme ovat ainakin aloittaessaan pajalla alaikäisiä, yhteistyö perheiden kanssa on myös erittäin tärkeää. Haasteet opintoihin kiinnittymisessä ovat koko perheen asia ja huoltajat ovat keskeisessä roolissa. Huoli siitä, että nuori jää opintojen ulkopuolelle

koettelee koko perhettä. Voimme osaltamme olla vahvistamassa dialogista kohtaamista myös huoltajien ja oppilaitosten välillä. Koulupudokkuus on kipeä asia, ja on nuoren edun mukaista, että ympärillä olevat aikuiset ymmärtävät tilanteen eri näkökulmista ja pystyvät puhaltamaan yhteen hiileen nuoren parhaaksi, nuorta kuunnellen.

Kaikista tärkeintä on kuitenkin yhteistyö nuoren kanssa. Nuorisotyöntekijänä koen, että tärkein roolini on kohdata ja nähdä nuori juuri sellaisena kuin hän on. Kohdata tasavertaisesti ja antaa nuoren olla oman elämänsä asiantuntija. Ammatilliset voivat kulkea rinnalla ja tukea, mutta ei tehdä päätöksiä nuoren puolesta. Jotta esimerkiksi kouluun paluu mahdollistuu, nuorella pitää olla siihen riittävät resurssit ja valmiudet, eikä niitä voi suorilta käsin ulkopuolelta antaa. Valmiuksia voi ja pitää vahvistaa ja niitä tukea, mutta lopulta muutos lähtee nuoresta ja yhteistyöstä hänen kanssaan, silloin kun hän on siihen valmis. Pajalla me pyrimme siihen, että nuori huomaa omat vahvuutensa ja voimavaransa ja saa kokonaisvaltaista tukea elämäntilanteeseensa. Jos elämän peruspallikat horjuvat, ei voivaroja ja resursseja jää opintoihin. Kun nuoren kokonaisvaltainen hyvinvointi kohenee ja nuori saa opintoihin tarvittavan tuen, ne alkavat useimmiten sujua. Nuorisotyöntekijä voi olla silta myös nuoren ja muiden toimijoiden välillä sekä auttaa nuorta tuomaan oman näkemyksensä ja kokemuksensa esiin.

Kellarikahvilaa pyöritetään yhteistyöllä

Teksti: Jouni Metso | Kuva: Riina Seppälä

Vuosi 2025 toi Kellarikahvilan, tutummin Keltsun, toimintaan monta merkittävää muutosta. Ensimmäinen suuri muutos, Kirkkokadun seinien tullessa vastaan, oli muutto Saimaankatu 6 uuteen Nuorisokeskukseen. Muutto uuteen tilaan voi olla uhka tai mahdollisuus mille tahansa toiminnalle, mutta Keltsun uskollisten kävijöiden ohella tuo uusi tilanne nostatti hikikarpaloita myös työntekijöiden otsalohkoille. Kirkkokadun tiloissa 50 kävijää illassa on mittatikkua, johon ei kannattanut heti pyrkiä. Uusissa kuvioissa pitää aloittaa siitä, mistä aita on matalin eikä haikailla sitä, mitä joskus ennen oli.

Mutta kuinka sitten kävikään. Uusi Kellarikahvila avasi ovensa Saima 6:ssa, ja nuoret tulivat paikalle. Se oli tietysti ihanaa, mutta myös helpotus. Kävijämäärät vaihtelivat illasta toiseen eivätkä olleet niin suuria, kuin Kirkkokadulla, mutta useampi kymmenen nuorta joka kerta. Syksyn aikana Keltsun illoissa kävi yksi tai jopa kolme uutta nuorta tutustumassa toimintaan. Tieto kulki ja nuoret löysivät perille.

Toinen uusi tuuli oli Kellarikahvilan työntekijöiden vaihtuminen etsivien osalta uuteen neljän hengen ketjuun. Tiesimme jo etsivän työn perustehtävän työkuorman kokeneena, että syksyn torstai-iltojen työsavottaan ei lähdetä eikä pystytä yksin. Etsivän nuorisotyön työote on aina nojannut palveluihin ja verkostojen kanssa tehtyyn yhteistyöhön nuorten tilanteita tukeessa. Etsivä työ työmuotona ei muutenkaan olisi mitään ilman toimivia palveluita ja verkostoja.

Keltsussa oli jo aiemmin ollut nuorten toiveesta NAL Riihimäen työntekijä esittelemässä omaa työtään nuorille. Tämä kokemus poiki jatkuvuutta mukanaololle. Muitakin Kellarikahvilasta kiinnostuneita toimijoita löytyi verkostoissa tehdyn kyselykierroksen jälkeen. Ilahduttavan monella oli kiinnostusta tulla ensin testaamaan ja sitten teemään Keltsuiltoja yhdessä etsivien kanssa. Alkusuksystä 2025 palaveerasimme ja sovimme NAL Riihimäen lisäksi Vamoksen ja Seurakunnan panoksesta Kellarikahvilan toimintaan. Keltsua olisi ollut haastavaa, ellei peräti mahdotonta, järjestää ilman näitä motivoituneita ja toimintaan sitoutuneita yhteistyökumppaneita.

Yhteistyö mahdollisti sen, että Kellarikahvilaillat ovat toteutuneet. Teemoja ja tekemistä on ollut joka kerta ja uuttakin, kuten talokokoukset, on saatu nuorisotyön otteella aikaan. Nuoret ovat saaneet tulla yhteiseen turvalliseen tilaan juuri sellaisena kuin ovat. Voidaan kehua, että Keltsu tunnetaan erityisesti sen työntekijöiden kyvystä heittäytyä, hassutella, nauraa, kehittää joku hyvällä tavalla hullutteleva teema iltaa varten ja keskustella kaikesta mahdollisesta, mitä lattian ja katon väliseen tilaan illan aikana mahtuu.

Kellarikahvilan toimintaa on ylläpitänyt monta lämmintä sydäntä. Yksi sellainen on ollut syksyn ajan Samppo, kellarikahvilan vakituinen tuntiohjaaja. Yhteistyön voimalla Samppokin löydettiin osaksi Keltsun palapeliä. Samppo, joka työskentelee myös Metsäkankaan nuorisotilalla, on paikalla jokaisessa Keltsuillassa. Hänen lämpönsä ja tapansa luoda tunnelmaa saa jokaisen kävijän tuntemaan itsensä tervetulleeksi.

Kellarikahvilan porukkaa vuoden 2025 viimeisenä Keltsuillana. Takana nuorisopalveluiden Tino Kuokkanen ja Vamos Lahden Elina Savolainen. Sohvalla vapaaehtoiset Susanna ja Niko, joiden välissä nuorisopalveluiden Irene Lüders-Helander.

Kellarikahvilan Joulukuu 2025

Kaikki illat ovat maksuttomia. Osallistuminen toimintoihin on vapaaehtoista eikä vaadi ilmoittautumista. Kellarikahvila on nuorten aikuisten (16-29v.) oleskelu- ja kohtaamispaikka Lahden keskustassa. Tule yksin tai porukalla. Kellarikahvilassa saat olla rauhassa tai seurassa.

KELLARIKAHVILA
Saima 6,
Saimaankatu 6,
15100 Lahti

1. JOULUKUUTA
Mitä rentoutuminen ja pelaaminen olisivat ilman pizzaa? Täikina, kasetit ja täytteen - yhdistä ne! Rentoudu ja nauti rennosti tunnelmasta.

Kortti- ja lautapelit
Pelaa vanha suosikki tai kokeile uutta.

4. JOULUKUUTA
Ilmastokahvila by Luontokoulu Kaisla
Mitä ilmastolle kuuluu? Mitä minä yksinään voin tehdä luonnon tilan parantamiseksi?

Kotikokous
Tule mukaan ideoimaan ja päättämään, mitä Kellarikahvilassa tapahtuu!

8. JOULUKUUTA
Joulu on täällä... tip tap tip tap, tipegip tipegip!

Joulukorttityöpaja
Kirjoita toivomuskirje Joulupukille tai itsellesi.

Joulun mau
Koristele oma piparkaku tai tee oma leivonnaisesi.

Nuorisopalvelut
Lahti

Yhdessä toteutettu syyslomaretki täytti toiveita

Teksti: Päivi Aaltonen ja Kati Saukkonen | Kuvat: Elias Kokko ja Päivi Aaltonen

Nuorten toiveiden kartoittaminen kuuluu työhön, kun ryhdytään suunnittelemaan toimintaa. Tällä kertaa suunnittelimme syyslomaviikkoa ja tiedustelimme nuorilta heidän toiveitaan lomaviikon suhteen. Koska eläimet nousivat vahvasti esiin sekä Metsäkankaan että Kivimaan nuorten keskuudessa, päätimme toteuttaa yhdessä syyslomaretken Omenamäen tilalle, jossa asustelee hevosia, koiria ja kissoja.

Retkibussi starttasi Metsäkankaan nuorisotilalta ja kurvasi Kivimaan kautta Omenamäen tilalle Orimattilaan. Tilan emäntä Kati otti syyslomalaiset iloisesti vastaan ja kierrätti ympäri tiluksia kertoen samalla siellä asuvista eläimistä ja päivän ohjelmasta.

Ensimmäisenä päästiin siivoamaan sitä itseänsä eli putsattiin hevosten karsinat ja piha-aitaukset.

Sitten täytettiin vesiastiat ja heinäverkot. Karkasi siinä samalla ponikin, mutta ei nuorten vaan erään ohjaajan toimesta. Kun kaviolisten kavereiden tarpeet oli täytetty, oli ihmisten vuoro saada syödäkseen. Vuolimme yhdessä makkaratikut ja siirryimme nuotion äärelle paistamaan makkaraa ja vaahtokarkkeja. Iloinen tunnelma ja hyvä yhteismeininki oli koko ajan, vaikka sää olikin harmaa ja ankea. Oli mukava nähdä, miten nuoret ryhmäytyivät ja tutustuivat toisiinsa pienen ajan sisällä yhteisen tekemisen lomassa.

Vatsat makkaraa täynnä jakauduttiin kahteen ryhmään. Osa porukasta pääsi navetan yläkertaan chillailemaan ja tekemään kädentaitoja. Toisten kanssa mentiin tutustumaan hevosiin, harjaamaan ja valmistautumaan lenkille lähtöön. Hevosten kanssa toimiminen opettaa nuorille läsnäoloa. Silloin ei mietitä menneitä eikä tulevaa, kun ollaan

”Housut oli kurassa, mutta oli sika kivaa”
-Matleena

”Se oli kiva, kun oli uusia tyyppisiä ketä ei ollu ikinä nähny”
-Selma

”Ihania eläimiä”
-Helmi

”Grillaus yhdessä toi yhteisöllisen tunteen”
-Sonja

vain tässä hetkessä. Eläinten kanssa toimiessa oppii ihan huomaamatta vuorovaikutustaitoja ja kunnioittamaan toisia.

Komppania saatiin kasaan ja lähdettiin kavioiden ja tassujen tahdissa tutustumaan maaseudun maisemiin. Lenkillä huomattiin, että itsevarmuus on avainasemassa määriteltäessä vauhtia ja määrää. Tästä nuoret saivatkin onnistumisen kokemuksia eri eläinten kanssa. Hiki tuli nuorilla, ohjajilla ja ehkä eläimilläkin.

Kun molemmat ryhmät olivat päässeet toimimaan eläinten kanssa, kokoonnuimme navetan vintille rupattelemaan päivän kulusta. Keskusteluissa tuli ilmi onnistumisia, heittäytymistä, itsensä voittamista haastavien tilanteiden äärellä. Tämän jälkeen pääsimme Katin ja hevosten viisauk korttien maailmaan. Jokainen nosti yhden kortin, mistä löytyi viisaus tähän päivään tai hetkeen. Jokainen sai kertoa halutessaan kortista löytyneen viisauksen perusteluineen, ja siitä samalla keskustelut menivät päivän purkuun ja positiiviseen palautteen antoon.

Game Överille jatkot Assemblyn kanssa

Teksti ja kuvat: Laura Halinen

Game Över -pelitapahtuman Game Över x Assembly -jatkotapahtuma järjestettiin marraskuun 8. päivä Saima 6:n tiloissa. Tapahtuman toteuttivat nuorisopalveluiden Pelitila Xperience, kulttuurinen nuorisotyö ja DigiTiimi yhteistyössä pelitapahtumajärjestäjä Assemblyn kanssa. Kahvilatarjoilut tapahtumaan saimme Gaudian kuvataidelinjan opiskelijoiden toimesta.

Tapahtumassa oli useita erilaisia pelipisteitä – Assembly järjesti paikalle näyttävät pelipöytien sisään rakennetut pelitietokoneet sekä Joonan ”Natu” Leppäsen vetämään Counter Strike 2 -taitokisaa ja 1v1 pistettä, jossa pääsi ottamaan matsia kaverin kanssa. Taitokisasta oli mahdollisuus voittaa lippu Assembly Winter 2026 -tapahtumaan. Pelitila Xperience toimitti paikalle Switch 2 sekä Playstation 5 -pelikonsolit peleineen ja veti konsoleilla tapahtuvaa pelitoimintaa. Nintendo World Championships speedrun -haastetta oli vetämässä Mukkula-Kivimaa (PeliMuKi) pelitoiminnan Teemu. Metsäkankaan roolipelitoiminnasta vastaavan Elijaksen ja vapaaehtoisen pitämällä roolipelipisteellä pelattiin eppistä tyrnäseikkailuskenaariota, johon pääsi matalalla kynnyksellä osallistumaan kaikki vasta-alkajasta roolipeliveteraaniin. Lautapelipisteelle oli tuotu Pelitilan toimesta useita erilaisia hauskoja mutta nopeita lautapelejä. Paikalla opastamassa sekä pelejä mahdollistamassa oli ohjaaja sekä vapaaehtoinen. Osallistujien aloitteesta järjestettiin myös Magic the Gathering -pelit nuoren mukanaan tuomilla pelipakoilla.

Paikalle tulleet nuoret kommentoivat tilan sopivan toimintaan hyvin ja suullisesti kiitosta sai erityisesti roolipelipiste, josta kuulunut naurunremakka kantautui tapahtuman aikana useasti Saima 6:n

tiloissa. Kiitosta saivat myös kahvilatarjottavat ja CS2 -taitokisa.

”Peli teemat olivat mukavia ja löysin paljon mukavaa ja monipuolista tekemistä ja löysin uusia mielenkiinnon kohteita”.

Kävijämäärät jäivät pienemmiksi, mikä oli ensi kertaa järjestettävässä tapahtumassa myös odotettavissa. Palautteissa kuitenkin ilmeni myös, että tapahtumaa olisi pitänyt mainostaa pidempään ja isommin. Myös parempaa ohjeistusta sijaintipaikkaan toivottiin.

Kehitysehdotuksina mietimme tapahtuman toteuttamista enemmän nuorisopalveluiden, nuorten sekä vapaaehtoisvoimin tulevaisuudessa. Tarkasteluun on hyvä nostaa myös tapahtuman ajoittaminen – nyt koimme, ettei moni enää jaksanut vauhdikkaan päivätapahtuman jälkeen tulla jatkotapahtumaan. Olisiko mahdollisesti nuorisopalvelujen omalle, Saima 6:een sijoittuvalle pelitapahtumalle paikkaa Game Överin ulkopuolella?

Jalkautuva päihdetyö kumppaneineen järjesti teemataapahtuman yli 900 seiskalle

Teksti: Peppi Laajoki ja Daniel Suopelto | Kuva: Denis Nikkinen

Jalkautuvan päihdetyön toiminta-alue on laaja, minkä vuoksi laajat yhteistyöverkostot ja hyvät yhteydet muihin jalkautuviin toimijoihin ovat tärkeitä. Verkostoista löytyvät myös jokavuotisen Järkee vai ei? -teemataapahtuman järjestämiseen osallistuvat luontaiset yhteistyökumppanit.

Vuonna 2025 marras-joulukuussa järjestettyyn ehkäisevän työn teemataapahtumaan osallistui 46 koululuokkaa. Oppilaita tapahtumaan osallistui 906 ja koulujen henkilökuntaa 58. Tapahtuma toteutettiin koulujen omissa tiloissa, ja luokat osallistuivat tapahtumaan oppituntiansa aikana kouluhenkilökunnan kanssa.

Tapahtumassa seiskaluokkalaiset kiersivät rasteja, joiden teemoina olivat kiusaaminen ja kiristäminen somessa, väkivalta ja rikokset sekä tunteiden käsittely ja päihteet. Teemat valikoituivat ajankohtaisista, yläkoululaisen elämää koskettavista ilmiöistä, jotka ovat nousseet esiin nuorten hyvinvointia käsittelevien verkostojen tapaamisissa viime vuosien aikana.

Tapahtumakokonaisuutta koordinoi nuorisopalvelut jalkautuvaa päihdetyötä tekevien johdolla. Rastipisteitä suunnittelemissa ja toteuttamassa olivat tällä kertaa myös liikkuva koulunuorisotyö oppilaitosharjoittelijoineen, jengityö, Walkers Lahti sekä poliisin Ankkuritiimi ja ennalta estävä toiminta.

Järkee vai ei? -tapahtumaa on järjestetty vaihtuvilla yhtistyökumppaneilla ja teemoilla vuodesta

2015 saakka. Tapahtuman tarkoituksena on edistää nuorten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta Lahdessa.

Daniel Suopelto ja Peppi Laajoki tekevät jalkautuvaa päihdetyötä.

Naumi-Isorantaa kehitetään tiimissä

Teksti ja kuvat: Jonne Salonen

Kiipeilykoulutusta Isorannassa.

Naumi-Isorannan aktiivinen kehittäminen on meillä Isoranta- ja leiritoimintatiimissä. Tiimi on nuorisopalveluiden poikkihallinnollinen kehittämissiimi, joka kokoontuu kuukausittain. Vuonna 2025 tiimin työpöydällä ovat olleet esimerkiksi pienryhmätoiminta, osaamisen kehittäminen ja uudet työmuodot.

Pienryhmätoimintaa järjestetään Naumi-Isorannassa nykyisin myös esimerkiksi Starttipajan ja Innostamon nuorille. Toiminta on siis laajentunut taannoin etsivän nuorisotyön kanssa toteutetusta pilotista. Toimintaa kehitetään, toteutetaan ja arvioidaan vuosittain yhdessä etsivien ja toimialojen työvalmentajien kanssa. Tärkeää on myös se, että toimintaan osallistuvia nuoria osallistetaan

ja kuullaan toiminnan kehittämisessä useita kertoja vuodessa tai jokaisen toimintapäivän jälkeen tai jopa toiminnan aikana keskustellen heidän kanssaan.

Esimerkkinä osaamisen kehittämisestä toimii Isorannassa järjestetty nuorisopalveluiden sisäinen kiipeilyohjaajakoulutus, joka toteutetaan yhteistyössä toimintayksikköjen kanssa. Koulutukseen osallistuu halukkaita melkein kaikista yksiköistä. Koulutuksen tavoitteena on lisätä osaamista ja sitä kautta tarjota uutta työvälinettä nuorten kanssa tehtävään työhön siellä oman yksikön tai toimipisteen arjessa. Keskinäistä yhteistyötä vahvistetaan myös sillä, että valmistuttuaan ohjaat saavat välineet käyttöön Isorannasta kollektiivisesti.

Kauan eläköön jengityö!

Teksti: Valtteri Tikka ja Denis Nikkinen | Kuva: Mikaela Ravantti

Nuorisorikollisuuden ennaltaehkäisyn tehostaminen kolmikantaisena toimintana Lahdessa -hanke eli tuttavallisemmin jengityö alkoi elokuussa 2023 ja hankemuotoisena päättyi syyskuussa 2025. Kiihtöllisina saimme jatkaa toimintaa myös tämän jälkeen, mutta palataan siihen hetken kuluttua.

Sekä valtakunnallisesti että Lahdessa katujengit ja nuorisorikollisuus nousivat vahvasti otsikoihin talvella 2022–2023. Kesällä 2023 poliisi kommentoi alle 18-vuotiaiden törkeiden rikosten (pahoinpitelyt ja ryöstöt) merkittävästä kasvusta. Rahoitusta toimintamallin kehittämiseksi haettiin tälle pohjalle.

Hankkeessa kehitettiin toimintamallia, jonka tarkoituksena oli ehkäistä ja vähentää nuorisorikollisuutta ja väkivaltaista käyttäytymistä alle 25-vuotiailla lahtelaisilla nuorilla. Toimintamalli toteutui hankesuunnitelman mukaisesti kolmikantaisena, jalkautuvan nuorisotyön, yksilötyön ja verkostotyön muodostamana kokonaisuutena. Meitä työskenteli jengityössä kolme henkeä, jalkautuvassa työparissa Aapo ja Denis sekä yksilötyössä Valtteri.

Hankkeessa toimittiin ensisijaisesti niiden nuorten kanssa, joilla oli rikos- tai väkivaltakäyttäytymistä tai korostunut riski siihen. Hankkeessa tiivistettiin yhteistyötä etenkin poliisin ja kanssa. Olemassa olevia yhteistyön muotoja omassa organisaatiossa, perusopetuksessa ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa pyrittiin hyödyntämään ja kehittämään. Verkostoyhteistyö ilmiöihin ja yksittäisiin nuoriin liittyen oli keskeisessä asemassa. Rikoksilla ja väkivallalla oireilevien nuorten ympärillä toimii usein laaja joukko ammattilaisia. Osan kohdalla elämäntilanne ammattilaisten tuesta huolimatta huononee. Jengityössä pyrittiin tekemään yhteistyötä kohderyhmän kannalta keskeisten

ammattilaisten kanssa ja herättämään keskustelu kohderyhmän ilmiöihin tai yksittäisiin hahmoihin liittyen. Toimintamalli pyrittiin pitämään joustavana ja ajankohtaiseen tarpeeseen vastaavana.

Tapausesimerkki: Alaikäisten nuorten muodostama joukko, joka pyrki ottamaan yksittäistä asuinalueita hallintaansa. Porukan jäsenet herättivät huolta ennen ryhmän muodostumista ja tietoja yksittäisten nuorten edesottamuksista vaihdettiin etenkin Nuortentila Triplan ja Walkersin nuorisokahvilan työntekijöiden kanssa. Osa nuorista oli tullut tutuksi hankkeen ensimmäisen vuoden aikana koululta ja koulusovittelijoiden kautta tulneiden yhteydenottojen ja sovitteluiden kautta. Yksi nuorista oli tuttu sosiaalihuollolta tulleen yksilötyön aloitteen kautta. Myöhemmin muodostunut joukko herätti kaupunkitasolla isoa huolta. Ryhmän toiminnasta ja liikkeistä käytiin paljon tiedonvaihtoa poliisin kanssa. Keskustelua käytiin myös asuinalueen nuorisotyön ja alueelta viestivien yksityishenkilöiden kanssa. Hankkeen loppupuolella asuinalueen ja nuorten ryhmän tilanne oli huomioitu myös sosiaalihuollossa. Yhteistyötä pyrittiin tekemään suhteessa joukon liikkeisiin, mutta myös yksittäisten jäsenten kohdalla yhdessä sijaishuollon kanssa.

Lyhyesti hankekauden keskeisistä numeroista: Kahden vuoden aikana jalkautettiin 186 kertaa. Jengityössä jalkautuminen on nuorten luokse menemistä, aikuisen aktiivista toimijuutta kohtauksissa ja keskustelun aloittamisessa nuorten epävirallisilla kohtaamispaikoilla. Jalkautumisten aikana kirjattiin 5800 kohtaamista. Kohtaamiseksi tilastoitiin tervehdystä pidempi keskustelu, vähintään esittäytyminen ja kuulumisten vaihtaminen. Intensiivisempää yksilöllistä tukea hankeajana sai 51 nuorta. Yksilötyön tapaamiset tapahtuivat pääasiassa joko toimistolla tai oppilaitoksissa.

Työntekijöiden arvion mukaan hankeajana työskenneltiin noin 250 ensisijaiseen kohderyhmään kuuluvan nuoren kanssa.

Kaikilla kolmella työntekijällä oli koulutus katusovitteluun. Yhteistyötä tehtiin ensin koulusovittelun hankkeen ja myöhemmin alkaneen katusovittelun hankkeen kanssa. Ohessa toimittiin myös vapaaehtoisovittelijoiden työparina riita- ja rikosasioidensovitteluissa. Valtteri aloitti tekemään osan työajasta poliisin Ankkuritiimiin syksystä 2024 alkaen, joka vahvisti yhteistyötä poliisin kanssa.

Kahden vuoden aikana nuorten keskuudessa tapahtui paljon. Poliisin tiukempi puuttuminen törkeisiin rikoksiin luultavasti rauhoitti vuoden 2023 syksyä. Samaa aikaan kannabiksen käyttö oli aiempaa avoimemmin esillä alaikäisten nuorten keskuudessa. Vuoden 2024 aikana katuryöstöt, sähkötupakan katukaupan arkipäiväistyminen ja huumepeireistä imitoidut toimintamallit sekä ”kätätäpidemmän” mukana kantaminen nousivat esille. Todennäköisesti teräasetta on myös käytetty nuorten ja/tai nuorten ryhmien välisissä selvitelyissä kyseisen vuoden aikana ainakin kertaalleen. Seuraavan talven aikana keskusteluun nousi nuorten ryhmien kiinnittyminen yksittäiselle alueelle ja tämän alueen puolustaminen. Samalla ajanjaksoilla osa kohderyhmän nuorista pyrki muodostamaan yhteyksiä pääkaupunkiseudulle. Kesällä 2025 keskeisin nuorten muodostama ryhmä hajosi, kun osa porukasta pyrki aktiivisesti muuttamaan oman elämänsä suuntaa. Kuluvan vuoden kevään ja kesän aikana pikkurikollisen kulttuurin ihannoitiin vaikuttavasti vähentyneen, samoin kuin roadman-tyylinen pukeutuminen. Katuryöstöistä ja kaupankäynnin yhteydessä tapahtuneista ryöstöistä puhuttiin paljon vähemmän. Vanhojen jo kentältä poistuneiden nuorten tilalle on tullut kuitenkin yksittäisiä uusia tekijöitä, mutta vaikutelma on, että he keskittyvät väkivallan sijasta enemmän kaupankäyntiin. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa nuorten tekemien ryöstöjen ja väkivaltaisten tekojen kohdistuvan lähes aina toisiin, ennalta tuttuihin nuoriin.

Ja sitten palaaminen aiemmin esillä olleeseen aiheeseen eli jengityön jatkuu. Kiitollisena saimme jatkaa jengityötä hankeajan päättymisen jälkeen kahden työntekijän voimin. Aapon jouduimme hyvästelemään hänen lähdettyään toisiin tehtäviin

jo kesällä. Loppuvuoden aikana ryhdyttiin yhdistämään jalkautuvaa ja yksilöllisempää tukea toisiinsa sekä tapaamaan nuoria pääasiassa kahden työntekijän voimin. Kun tieto työmuodon jatkumisesta vuonna 2026 oli epävarmaa, ei uusia yhteistyökuvioita lähdetty hakemaan vaan tuettiin olemassa olevia rakenteita poliisin ja sosiaalihuollon suuntaan.

Valtteri ja Denis tapasivat Joulupukin sateisessa joulukylässä ja toivoivat häneltä töiden jatkumista. Kirjoitushetkellä näyttäisi siltä, että pukki vastasi pyyntöön ja saamme jatkaa näiden hommien tekemistä. Kiitos luottamuksesta – me jatkamme saman raudan takomista.

Denis Nikkinen (vas.) ja Valtteri Tikka jalkautuivat nuorten epävirallisille kohtaamispaikoille.

Psykososiaalinen yksilöllinen tuki ja yhteistyö viranomaisten kanssa

Teksti: Anu Siiteri

Nuoruus on murrosten aikaa, mutta nyky-yhteiskunnassa sen haasteet ovat kasvaneet ennennäkemättömiksi. Teknologian nopea kehitys, sosiaalisen toimintaympäristön muutokset ja yksilöihin kohdistuvat paineet kuormittavat nuoria monin tavoin. Turhautuminen, tulevaisuudettomuuden tunne, syyllisyys, häpeä, inho, yksinäisyys ja itselle asetetut kohtuuttomat vaatimukset ovat mielenterveyden uhkia, joista selviytyminen vaatii yhä useammin ammattilaisen tukea.

Myötätuntoista ja yksilöllistä psykososiaalista tukea

Dominolla tarjoamme nuorille turvallisen paikan pysähtyä, tulla kuulluksi ja kohdatuksi. Psykososiaalinen tuki rakentuu myötätuntoisesta kuuntelusta, läsnäolosta ja luottamuksellisesta keskustelusta. Tavoitteenamme on vahvistaa nuoren mielen hyvinvointia ja tukea häntä rakentamaan mahdollisuudet riittävän hyvään elämään.

Yksilötyöskentely sisältää

- keskustelua ja tunteiden sanoittamista
- puheeksiottoa ja motivointia
- vaihtoehtojen ja ratkaisujen etsimistä
- yhdessä tekemistä ja arjen asioiden hoitamista.

Työskentely on aina nuoren tarpeista lähtevää. Jokainen kohtaaminen on ainutlaatuinen, ja tuki muotoutuu nuoren elämäntilanteen mukaan.

Moniammatillinen yhteistyö nuoren parhaaksi

Nuoren hyvinvointi rakentuu usein usean toimijan yhteistyöllä. Dominon palvelulupaus on tukea nuorta kokonaisvaltaisesti, mikä tarkoittaa tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten ja palveluiden kanssa.

Teemme sovitusti yhteistyötä esimerkiksi

- nuorisopalveluiden muiden yksiköiden
- työllisyyspalveluiden
- sosiaalipalveluiden
- oppilaitosten
- opiskelijaterveydenhuollon kanssa.

Yhteistyö varmistaa, että nuoren ympärillä olevat

palvelut tukevat toisiaan eivätkä kuormita nuorta päällekkäisillä toiminnoilla.

Palveluiden kartoittamista ja kokonaisuuden hallintaa

Monen nuoren elämänhallinta on hetkellisesti kadoksissa. Silloin voi olla vaikea muistaa, mitä palveluita on käytössä ja miksi. Dominon työntekijät toimivat nuoren rinnalla palveluiden kartoittajina ja organisoijina.

Työhömmme kuuluu

- nuoren tilanteen kokonaisvaltainen selvittäminen
- olemassa olevien palveluiden hahmottaminen
- mahdollisten lisätarpeiden tunnistaminen
- päällekkäisen työn ehkäisy.

Kun kokonaisuus on hallinnassa, nuori saa oikea-aikaista ja tarkoituksenmukaista tukea.

Ohjautuvuus – matala kynnys, ei lähetettä

Domino on toiminut jo 25 vuotta, ja palvelumme tunnetaan laajasti Lahdessa. Nuoret hakeutuvat

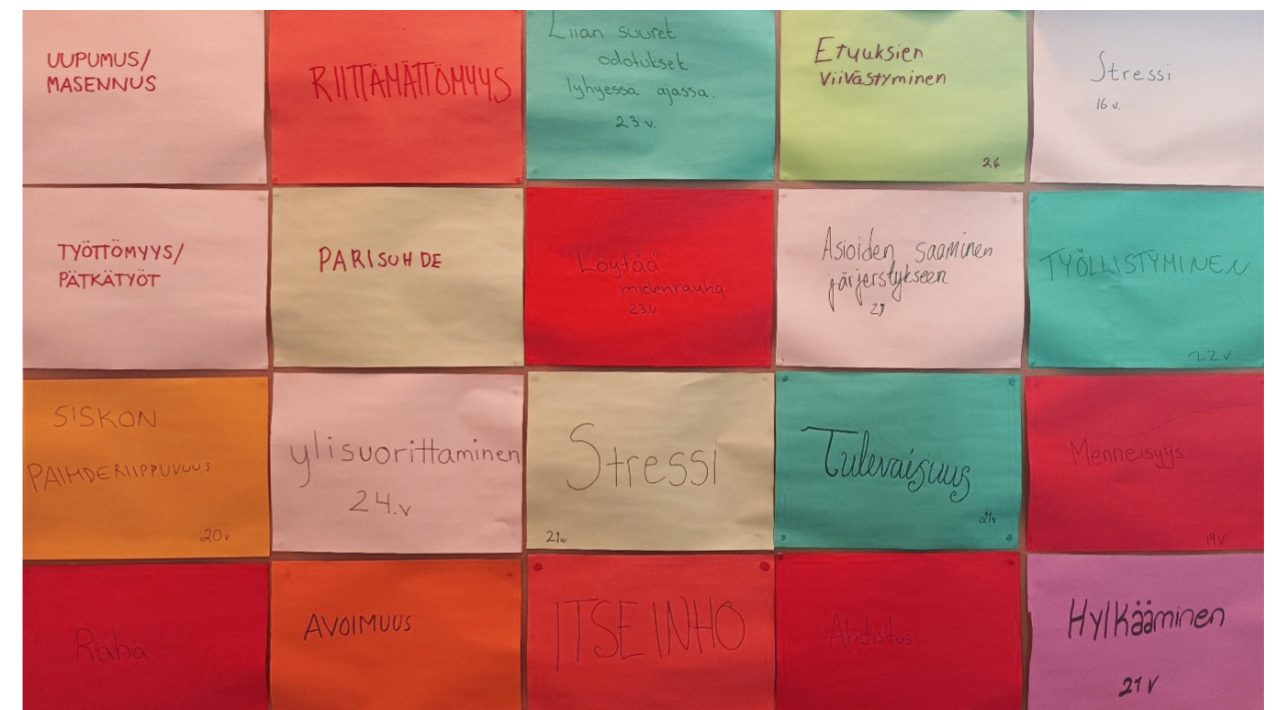
asiakkaiksi pääsääntöisesti itse, mutta he voivat tulla myös perheen, ystävien tai viranomaisten suosituksesta. Lähetettä ei tarvita.

Nuoret hakevat tukea esimerkiksi ahdistuneisuuteen, ihmissuhdehaasteisiin, masentuneisuuteen, jaksamattomuuteen, yksinäisyyteen, seksuaalisuuteen liittyviin kysymyksiin ja perhesuhteisiin. Kynnys tulla mukaan on matala – ja juuri se tekee palvelusta helposti lähestyttävän.

Vaikuttavuus näkyy nuorten arjessa

Kohtaamme vuosittain lähes 400 nuorta yksilötyössä. Asiakaspalautteen perusteella vaikutuksemme nuorten elämään on välitön ja merkittävä. Vuonna 2025 asiakastyytyväisyyden keskiarvo oli 4,8 (asteikolla 1–5), ja nuoret suosittelevat palvelua mielellään myös ystävilleen.

Myös ulkopaikkakunnilta otetaan yhteyttä Dominoon. Vaikka palvelumme on tarkoitettu lahtelaisille nuorille, ohjaamme perheitä löytämään oman kuntansa tukimahdollisuudet ja selvitämme yhteistyössä paikallisia palvelupolkuja.

Tuki silloin, kun sitä tarvitaan – myös uudelleen

Moni nuori palaa palveluumme myöhemmin uudelleen. Elämäntilanne on voinut aiemmin rauhoittua, mutta uusi kriisi tai kuormittava vaihe voi nostaa esiin tarpeen lisätuelle. Tämä on luonnollista – elämä muuttuu, ja tukea tarvitaan eri hetkissä.

Tavoitteenamme on tarjota oikea-aikaista apua riittävän varhain, jotta tilanteet eivät pääse syvenemään tai pitkittymään.

Nuorten ääni palveluiden ytimessä – kuuntelemalla kohti inhimillisempää tukea

Nuorten kehittämissyhmä Dominolla 24.6.2025. Nuoret aikuiset kaipaavat tänä päivänä muutakin kuin ratkaisukeskeistä mielenterveysapua. He etsivät rinnalleen aikuista, joka kuuntelee, tukee ja kohtaa heidät empaattisesti. Kun nuoret kuvaavat toiveitaan palveluilta, toistuvat sanat kuten ”turvallisuus”, ”kuulluksi tuleminen”, ”emotionaalinen tuki” ja ”kärsivällisyys”. Näiden viestien valossa on selvää, että palveluiden kehittäminen ei voi nojata pelkästään määrällisiin mittareihin – myös laadulla on merkitystä.

Kohtaaminen ratkaisee

Moni nuori kertoo kaipaavansa ihmistä, joka ei syöksy heti ratkaisuihin, vaan jaksaa kuunnella – myös silloin kun sanat jäävät kurkkuun tai kompuroidaan ja olo on sekava. Tällaista ihmistä ei voi korvata algoritmilla tai lomakkeella. Kyse on aidosta inhimillisestä yhteydestä, joka voi parhaimmillaan toimia maadoittavana ja toivoa luovana voimana.

Kuulluksi tulemisen vaikutus

Palveluiden käyttäjien osallistaminen suunnitteluun ei ole pelkkää muodollisuutta – se on vaikuttavuuden ehto. Kun nuoret pääsevät kertomaan, millainen tuki heitä aidosti auttaa, syntyy palveluita, joihin on helpompi tarttua. Kuuntelu on myös keino lisätä luottamusta ja madaltaa kynnystä avun hakemiseen.

Nuorten viesteissä korostuvat myös toiveet matkan kynnyksen palveluista ja siitä, että samat

ihmiset kulkisivat rinnalla pidempään. Toistuvat tapaamiset rakentavat luottamusta ja mahdollistavat syvemmän ymmärryksen – kiire ei kuulu toimimisen maisemaan.

Tila kasvulle ja erilaisuudelle

Kommentti ”*Oma kokemus ei ole ainoa oikea tapa kokea maailmaa.*” (nainen 21 v.) haastaa ammattilaisia astumaan oman näkökulmansa ulkopuolelle ja tarjoamaan tilaa erilaisille tavoille kokea ja kasvaa. Mielenterveys ei ole vain kriisien hoitoa, vaan myös voimaantumisen mahdollistamista.

Mikä sai nuoret hakeutumaan Dominon psykososiaalisen tuen asiakkaaksi?

Nuorten kertomuksissa korostuu psyykinen kuormitus, kokemus riittämättömästä tuesta omasta tai lähipiirin taholta sekä tarve tulla kohdatuksi ilman tuomitsemista. Tuen hakemisen taustalla olivat muun muassa:

Ahdistus ja elämänhallinnan vaikeudet, kuten epävarmuus omasta tilanteesta ja identiteetistä
Masennus, suru ja itsetuhoiset ajatukset, jotka vaativat ulkopuolista, ammatillista apua

Positiivinen kokemus turvallisesta ympäristöstä, jossa pyritään työskentelemään vahvuuksien kautta ja hyväksymään yksilöllisyys.

Nuorten kertomukset osoittavat, että tuen tarve ei synny tyhjästä. Moni heistä on kamppailut ahdistuksen, masennuksen tai riittämättömyyden tunteiden kanssa. Nämä vastaukset osoittavat, että psykososiaalista tukea haetaan usein tilanteessa, jossa oma jaksaminen on pettänyt. Samalla ne korostavat palveluiden laatua ja kohtaamisen merkitystä: nuoret eivät kaipaa vain neuvoja, vaan tilaa olla kokonaisena ihmisenä. Erityisesti turvallinen ja ymmärtäväinen kohtaaminen on ollut ratkaiseva tekijä. Tämä kertoo siitä, miten tärkeää on, että palvelut tarjoavat hyväksyvän ja yksilöllisen tilan, jossa nuori voi kokea tulevaisuuden kohdatuksi kokonaisena ihmisenä.

Domino yhteistyöverkostoissa ja -ryhmissä

Teksti: Anu Siiteri

RADI - Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisy ja torjunnan yhteistyöverkosto

Olemme Valterit Tikan (Jengityö) kanssa osa valtakunnallista, sisäministeriön ohjaamaa Väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisy ja torjunnan kansallista yhteistyöverkosta. Työryhmän keskeinen sisältö ja tavoitteet ovat ennaltaehkäisevän työn koordinointi, osamisen, asiantuntijuuden ja tiedon lisääminen, hyvien toimintatapojen jakaminen sekä toimintaympäristön muutosten huomioon ottaminen.

Toimilla pyritään luomaan tehokkaat rakenteet ja menettelytavat väkivaltaisen ekstremismin ja radikalisoitumisen ennaltaehkäisemiseksi. Toiminnalla pyritään varmistamaan, että paikallisesti olisi valmiudet ja pysyvät rakenteet vastata tarpeisiin tilannekuvan edellyttämällä laajuudella.

Kuntaliitto tarjoaa kunnille ja kaupungeille mahdollisuuden osallistua alueellisen ja paikallisen arjen ennakoivan turvallisuustyön sekä turvallisuussuunnittelun kehittämiseen yhteistyöryhmäpilottien kautta. Pilotoinnit toteutetaan VäkiValtaa vastaan -hankkeen yhteydessä laadittujen alueellisen ja paikallisen tason turvallisuusyhteistyöryhmien mallien pohjalta.

Mallit sisältävät teemoja toimitila- ja oppilaitosturvallisuudesta radikalisoitumisen ja nuorisoriikollisuuden ennaltaehkäisyyn sekä torjuntaan. Alueellisen turvallisuusyhteistyön pilotti rakentuu eri alueellisten viranomaisten muodostaman yhteistyöryhmän ympärille. Ryhmään sisällytetään arjen turvallisuuden ja yhteiskunnallisen turvallisuussuunnittelun kannalta keskeiset alueelliset toimijat, kuten paikallispoliisi, rikosseuraamuslaitos sekä ennaltaehkäisevän työn toimijoita opeustoitimesta nuorisotoimeen.

Toiminnalla vahvistetaan myös lasten ja nuorten kykyä tunnistaa ja suojautua väkivaltaan yllyttäviltä viesteiltä ja vaikuttamiselta sekä pyritään

yleisen järjestyksen ja turvallisen elin- ja toimintaympäristön säilyttämiseen. Pyritään myös kehittämään palveluja, joihin henkilöitä voidaan ohjata. Tehtävämme on mm. jakaa tietoa paikallisesti toimijoille, jotka kohtaavat lapsia ja nuoria.

Alueellinen ja paikallinen toiminta sekä kumppanuudet -alatyöryhmän työ on tärkeää ja sen tulokset tulevat muodostamaan merkittävän osan kansallisen toimenpideohjelman vaikuttavuudesta ja tuloksista. Tavoitteena vuonna 2026 on alueiden vahvistaminen ja verkostojen lisääminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen indikaattorityö

Hyte-kerroin on kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyvä kannustin, jonka avulla hyvinvointialueita ja kuntia kannustetaan edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kerroin perustuu indikaattoreihin, jotka kuvaavat väestön hyvinvointia, palvelujen toimivuutta ja ennaltaehkäisevän työn tuloksia. Päijät-Hämeessä tämän kokonaisuuden seuranta ja kehittämistä toteutetaan monialaisessa yhteistyössä.

Hyte-kertoimen seurantar ryhmä kokoaa yhteen asiantuntijoita hyvinvointialueelta, kunnista ja Päijät-Hämeen liitosta. Ryhmä seuraa alueen hyvinvoinnin kehitystä ja tunnistaa ilmiöitä, jotka vaikuttavat asukkaiden arkeen. Nuorten arkeen liittyen seurataan esimerkiksi koulutuksesta puutoamista, työelämän ulkopuolelle jäämistä ja mielenterveyden haasteiden lisääntymistä. Tavoitteena on, että toimijat yhdessä voivat suunnata työtä niin, että nuoret voivat hyvin ja kiinnittyvät kouluun ja työhön.

Vuoden 2025 alussa indikaattorien ympärille muodostettiin viisi teemaryhmää, joista yksi keskittyy erityisesti nuoriin. Tämä Nuorten syrjäytymisen ehkäisy teemaryhmä kokoaa yhteen indikaattorien vastuuhenkilöt ja nuorten kanssa toimivia

ammattilaisia useilta eri sektoreilta. Ryhmän tehtävänä on varmistaa, että nuoriin liittyvät toimet kirjataan suunnitelmiin, tieto liikkuu palveluiden välillä ja että alueelle muodostuu yhteinen ja ajan- tasainen tilannekuva nuorten hyvinvoinnista.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehtävä monialainen yhteistyö näkyy käytännössä koulussa, vapaa-ajalla ja palveluissa: oppilashuolto, nuorisotyö, sosiaali- ja terveyspalvelut sekä työllisyys- ydenhoito rakentavat yhdessä nuorille yksilöllisiä ja joustavia polkuja. Yhteinen tavoite on selkeä – ettei yksikään nuori jää yksin tai putoa palvelujen väliin, vaan jokaiselle löytyy tukea, mahdollisuuksia ja suunta tulevaisuuteen.

Raha- ja digipelaamisen haittojen ehkäisy – hankeohjausryhmä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja yhdyspintatyön sekä ESR:n rajoittama hanke on vuosille 2025–2028. Hankkeessa keskitytään digi- ja rahapelihaittojen ehkäisyyn ja ennakointiin Päijät-Hämeessä sekä olemassa olevien rakenteiden vahvistamiseen.

Tavoitteena on 1) koota yhtenäinen suoja- ja riskitekijöihin perustuva minimitietosisältö, joka parantaa digi- ja rahapeliongelmien ehkäisyä, tunnistamista ja interventioiden kohdentamista 2) vahvistaa ammattilaisten osaamista ja kykyä puuttua digi- ja rahapelaamiseen liittyviin ongelmiin edistää sekä 3) tiivistää monialaista, organisaatorajat ylittävää yhteistyötä pelihaittojen ehkäisyssä, hoidossa ja tuessa.

Erityisesti hanke pyrkii tunnistamaan ja käsittelemään rahapelaamisen yhteyttä taloudellisiin haasteisiin ja köyhyyteen sekä ehkäisemään peliongelmien syntyä ja taloudellisen ahdingon syventymistä.

THL:n tekemän tutkimuksen (2024) mukaan erityisesti noin 18–25-vuotiaat nuoret aikuiset on yksi

merkittävä riskiryhmä. Yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset ja virheelliset uskomukset siitä, että rahapelaamisesta olisi mahdollista saada helpposti rahaa vaikuttaa nuorten valintoihin. Myös nuoren mahdollinen urheilutausta yhdistettiin tutkimuksessa rahapelaamiseen. Nuorten neuropsykiatrisilla oireillakin voi olla osuutensa alttiuteen rahapelihaittoille. Nuorten kohdalla verkossa tapahtuva rahapelaaminen, digi- a rahapelaamisen yhteen kietoutuminen sekä rahapelaamisen vaikuttajamarkkinointi näkyvät osana syntyneitä rahapeliongelmia.

Ongelmien kasaantuminen on osaltaan seurausta hoitoon hakeutumisen ja avun saamisen pitkittymisestä. Kun rahapelaaminen ja rahapeliongelmien aiheuttavat häpeää ja salailua, hoitoon hakeudutaan liian myöhään ja stigma on edelleen suuri.

Sekä systemaattista puheeksiottoa että rahapelaamiseen liittyvän stigman vähentämisen parissa tehtävää työtä on määrätietoisesti jatkettava ja kehitettävä lähitulevaisuudessa. Puheeksioton sekä tuen ja hoidon tarpeen arviointia pitää edelleen kehittää. Kohtaavan työn ammattilaisille on tarjottava koulutusta digi- ja rahapelaamisesta ja niiden ehkäisystä sotessa, kunnissa ja järjestöissä.

Ankkurityö ja työn ohjausryhmä

Ankkurityön tavoite on ehkäistä nuorten rikoksia ja edistää nuorten hyvinvointia moniammatillisessa yhteistyössä. Tavoitteena on myös tarjota nuorelle ja perheelle tarkoituksenmukaista apua ja tukea oikea-aikaisesti.

Työ on moniammatillista. Mukana lahtelaisessa mallissa on poliisin, sosiaalipäivystyksen, kunnallisen nuorisotyön ja seurakunnan nuorisotyön edustaja.

Nuorisopalveluista työryhmään kuuluu Jengityöstä Valteri Tikka ja ohjausryhmään Anu Siiteri. Nuorisotyön tehtävä Ankkuritiimissä on tukea nuorta

muuttamaan valintojaan muun muassa rikoskäytetytymisen suhteen sekä tukea nuorta yhteiskuntaan kiinnittymisessä. Monialaisella työotteella jalkautuminen nuorten pariin sekä ilmiöihin puuttuminen ja niistä tiedottaminen voi osaltaan ehkäistä syrjäytymistä sekä näköalattomuutta nuorten keskuudessa.

Yhteinen työ edistää ammattilaisten ammattitaidon kehittymistä yli organisaatorajojen suhteessa nuorten hyvinvoinnin edistämiseen, varhaiseen puuttumiseen ja rikosten ennalta ehkäisemiseen.

Tehostettu nuorisotyö kriisitilanteessa

Vuonna 2024 saatiin alulle pitkään toivottu TeNu-yhteistyö Lahden seurakuntien kanssa! Seurakunnan nuorisotyön ammattilaisten kanssa yhteistyössä meillä on mahdollisuus tarjota nuorille tukea ja vahvistaa resilienssiä eri toimintaympäristöissä. Yhteinen toimintamalli, kuukausittaiset tapaamiset ja kouluttautuminen teeman mukaisesti takaa lahtelaisille nuorille laaja-alaisen tuen poikkeuksellisessakin tilanteessa.

Toimintamallissa on ohjeita tehostetun työn tekemiseen kriisitilanteissa ja poikkeusoloissa sekä yleisesti tietoa nuorten kriisitilanteista. Toimintaohjeessa on 26 toimintakorttia erilaisten tilanteiden tueksi. Esim. nuoren itsetuhoisuus, väkivaltilanteet omassa toimintaympäristössä tai nuoren kertoma seksuaalinen häirintä voivat olla työntekijällekin harvoin kohdalle osuvia tilanteita. Silloin on hyvä saada tukea kohtaamiseen.

Toimintamalli on jatkuvasti kehittyvä ja päivytystä vaativa. Nuorisopalveluiden ja seurakunnan työntekijöistä koottu Tehostetun työn tiimi (7 hlöä) ohjaa, koordinoi ja organisoii tehostettua työtä. Tehostetun työn työryhmä (33 hlöä) ylläpitää osaamista, kehittää toimintamallia jatkuvasti ja ryhtyy tilanteen vaatimiin toimiin tarvittaessa. Tehostetun työn tiimi on myös linkki valtakunnallisesta turvallisuustyöstä ja Valtakunnallisesta valmiusverkostosta saatujen tietojen, kokemusten ja ohjeiden jalkauttamiseksi Lahden Nuorisopalveluihin.

Esimerkkinä tehostetusta työstä vuodelta 2025 muistetaan mm. Salppurin koulun poikkeustilanne lokakuussa. Siellä Tehostettua nuorisotyötä tehtiin 223 oppilaan kanssa. Mukana kohtaamassa oli sekä seurakunnan että nuorisopalveluiden työntekijöitä.

Yhteistyö teki mopopajasta mahdollisen

Teksti ja kuvat: Erno Lampinen

Nastolan alueen monialaisessa verkostossa on vuosien mittaan puhuttu toistuvasti mopoilevista nuorista ja työkaluista tavoittaa nuoria ja tarjota ylösaikaan ja liikenteen seassa tapahtuvalle taitojen kokeilulle vaihtoehtoja. Asia nousi jälleen esille 2024 viimeisessä verkoston kokoontumisessa. Puhuttiin mahdollisuudesta avata mopopaja, joka tarjoaisi nuorille tilan ja välineet mopojen korjaukseen ja ammattilaisille mahdollisuuden kohdata nuoria. Aluekoordinaattori Reetta Möller tarttui mopopaja-ajatukseen ja lupasi alkaa edistää asiaa.

Mopopajan tiimoilta alkoikin tapahtua heti vuoden 2025 alussa, kun Reetta alkoi koota kasaan resursseja mahdollista mopopajatoimintaa varten ja itäinen kumppanuuspöytä lupautui lahjoittamaan rahaa välinehankintoja varten mopopajatoiminnan alkaessa. Myös potentiaalista tilaa mopopajatoimintaa varten alettiin kartoittaa tammikuussa.

Resurssit vahvistuivat edelleen, kun helmikuun puolella mopopaja-asioissa pidettiin palaveria Nastolan seurakunnan kanssa, ja sieltä löytyi kiinnostusta lähteä mukaan toimintaan. Myös seurakuntayhtymä osoitti kiinnostusta seurakunnan ja kunnallisen nuorisotyön yhteistä mopopajatoimintaa kohtaan. Kun nuorisopalveluiltaikin löytyi mahdollisuus kiinnittää henkilökuntaa toimintaan ja rahaa tilan vuokranmaksua varten, oli pohja mopopajatoiminnan aloittamiselle kunnossa.

Sopiva tila löytyi läheltä nuorisotilaa, vanhan huoltoaseman kahvilatiloista. Itse toimintaan päästiin käsiksi huhtikuun alussa nuorille ja aikuisille järjestetyssä suunnittelutapaamisessa tulevan mopopajan tiloissa.

Mopopajan toiminta käynnistyi avoimilla ovilla keskiviikkona 23. huhtikuuta. Avoimissa ovissa tilaa tuli katsomaan ja tulevasta toiminnasta keskustelemaan 40 nuorta ja aikuista. Avoimien ovien

jälkeen toimintaa järjestettiin kerran viikossa kesäloman alkamiseen asti ja kesälomalla mahdollisuuksien mukaan kaksi kertaa viikossa.

Alusta asti oli selvää, että pelkästään nuorisopalveluiden resurssein mahdollisuutta nuorten mopoilusta kiinnostuneiden kohtaamiseen sopivissa tiloissa, saati välineiden tarjoamiseen ja viikoittaisen aukiolon mahdollistamiseen, ei ollut. Yhteistyö Nastolan seurakunnan ja seurakuntayhtymän kanssa onkin ollut mopopajatoiminnan alkamisen ja jatkumisen kannalta avainasemassa. Työparityöskentely organisaatioiden välillä ja resurssien jakaminen on mopopajatoiminnan avain.

Nuoria ja työntekijöitä paikalla pikkujouluissa. Pikkujouluissakin tehtiin vielä korjaustöitä.

Mopopajan myötä nuorisotyö ja nuorten mahdollisuudet ovat monipuolistuneet. Mopopajan tiloissa nuorilla on mahdollisuus korjata omia kulkupelejänsä, oli kyse sitten moposta, moottoripyörästä, mönkijästä tai sitten vaikka polkupyörästä. Varsinaisen kulkupelien parissa tapahtuvan toiminnan lisäksi mopopaja on kehittymässä nuorten kohtaamis- ja ajanviettopaikaksi. Mopopajan yhteyteen kehitetään edelleen myös muuta sisältöä, jotta mopopaja olisi kiinnostava myös talviaikaan, kun mopoja ei ole niin paljon liikkeellä.

Mopopaja on avoinna torstaisin ja perjantaisin kello 18–21. Torstaina vastuu on nuorisopalveluilla ja perjantaina seurakunnalla. Toimintaa järjestetään ja kehitetään edelleen molempien organisaatioiden yhteistyönä.

Työskentely seurakunnan kanssa on ollut alusta asti sujuvaa, vaikka molempien organisaatioiden toiminnassa mopopajan nopea kokoaminen ja toiminnan aloittaminen onkin haastanut sekä organisaatiota että työntekijöitä venymään ja joustamaan. Organisaatioiden yhteinen työ on tarkoittanut vuoropuhelua ja ajatusten vaihtoa sekä totuttujen käytänteiden muuttamista. Samalla yhteinen työ on myös tarkoittanut organisaatioiden lähentymistä ja jo aikaisemmin alkaneen yhteistyön tiivistymistä ja konkretisoitumista.

Mopopaja on osoitteessa Kausantie 21. Joulukuussa ikkunat saatiin teipattua ja mopopaja näkymään paremmin ulospäin.

Mopojen lisäksi myös esimerkiksi mönkijän voi ottaa sisälle huollettavaksi.

Yhteistyötä tapahtumien taustalla

Teksti: Pilvi Hokkanen ja Laura Peltoniemi | Kuvat: Saara Ahnger

Nuorisopalvelut tuottavat säännöllisesti taiteeseen ja kulttuuriin painottuvia nuorten tapahtumia niin sisäisessä yhteistyössä, kuin paikallisten toimijoidenkin kanssa. Vuoden 2024 lopussa avattu Nuorisokeskus Saima 6 mahdollisti vuonna 2025 kulttuurisen nuorisotyön toteuttamisen täysin uudella volyymilla.

Tapahtumayhteistyö mahdollistaa

- toiminnan monipuolisuuden, tarjoten nuorille taiteen eri genreihin tutustumisen
- tapahtumien määrän ja niiden kasvun; työntekijäresurssit mahdollistavat tapahtumien toteuttamisen
- alan ammattilaisten ja asiantuntijoiden hyödyntämisen
- nuorten työ- ja projektinhallintataitojen vahvistamisen
- toiminnalle laajemman näkyvyyden.

Alkuvuodesta Katukulttuuriyhdistys Masto toteutti tanssitapahtuman Loppiaistanhut, jossa tanssirinkien ja -battlejen lisäksi esiintyi paikallisten tanssikoulujen oppilaita. Maston kanssa toteutettiin myös vuoden aikana kaksi eri workshopia; dj-soittamisen sekä biitin tekemisen alkeet.

Tilassa toteutettiin vuoden aikana toistakymmentä erilaista workshopia. Muita paikallisia yhteistöitä olivat Kankurin avun toteuttama keppihevostyöpaja, Mänty Recordsin biisin tekemisen -workshop sekä tanssivideo-workshop, jonka mahdollistajina toimivat Mahdollistamo, Päijät-Hämeen taidemuoseoyhdistys, Lahti Energia, Lahden kulttuuripalvelut sekä Theatrum Olga. JUHLA-videoteos oli osa Lahden kaupungin 120-juhlavuoden tapahtumia ja se esitettiin Lahen Hohto -valotaidetapahtumassa. Koulutuskeskus Salpauksen nuoriso- ja yhteisöohjaajaopiskelijat toteuttivat ystävänpäivä-tapahtuman. Salpauksen kanssa käynnistettiin myös yhteistyö tapahtumatekniikan suhteen;

musiikkiteknologian opiskelijat toteuttivat joulukuussa Mahdollistamon Stage -tapahtuman äänitekniikan. Opiskelijayhteistyö käynnistettiin myös Lahden lukio Gaudian kanssa, jonka kuvataiteen opiskelijat toteuttivat kahviotoimintaa tapahtumissa.

Teatterikoulu Timotei toteutti tilassa keväällä Al-lu nimisen teatteriesityksen. Yhteistyötä jatkettiin lokakuussa Hoidon tarpeessa – Sairaanhoidon hirveä historia -kauhuesityksellä. Toteutuksessa olivat mukana Mahdollistamo sekä Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden DraamaLaB, Innostamo, Sisustus ja verhoilu sekä Remontointi ja kunnossapito.

DraamaLaB oli teatteriesityksien lisäksi apuna bänditapahtumissa rakentaen ja purkaen tapahtumalavaa ja -aluetta sekä työntekijäroolissa tehden asiakaspalvelua. Alkukesästä toteutettu Kesämökki keskellä keskustaa -tapahtuma oli yhteistyötuotanto DraamaLaBin kanssa.

Lahden SETA toteutti nuorten Pride-illan Lahti Pride -viikolla sekä nuorten homodiscon syyslomalla. Sateenkaariteemaa jatkoi loppuvuodesta Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon opiskelija, joka tuotti Lahden korkeakouluopiskelijoiden sateenkaariyhdistys QueerBayn alla QueerBay – Alkupamaus -tapahtuman.

Nuorten bänditoimintaa aktivoitiin yhdessä valtakunnallisen Rock Camp -yhdistyksen kanssa. Artistiklinikalla sai oppeja sähkökitaran soitosta ja örinälaulusta ja ensimmäistä kertaa järjestetyllä kolme päivää kestäväällä päiväleirillä keskityttiin bändisoittoon. Ruuat leirille toteutti Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden Keitiö Saima -lounaskahvila.

Pelikulttuuriin tutustuttiin loppuvuodesta Game över x Assembly -jatkojen kautta, johon tuotti sisältöä Suomen suurin digitaalisen taiteen ja pelamisen festivaali Assembly. Tapahtuma toteutettiin

yhteistyössä Pelitila Xperienzen työntekijöiden sekä digitiimin kanssa. Kaptam gamers toteutti vuoden viimeisenä tapahtumana BlazBlue-peliturnauksen joulun välipäivinä.

Tapahtumissa hyödynnetään jatkuvasti sisäistä yhteistyötä. Koko henkilökunta vastaa omalta osaltaan siitä, että tieto tapahtumista menee oikealle kohderyhmälle. Tapahtumien graafisen ilmeen luo pääsääntöisesti Nuorten työ- ja valmennuspalveluiden Mediatoimiala, jonka kanssa tapahtumayhteistyö on säännöllistä. Median kanssa toteutettiin myös Nuorisopalveluiden vuosikymmenet -valokuvanäyttely osana Lahti 120 -juhlavuoden ohjelmaa.

Tapahtumien työvuorot sovitaan pääsääntöisesti kulttuurisen nuorisotyön tiimin jäsenten kesken tai ulkopuolinen toimija toteuttaa tilaisuuden itsenäisesti. Bänditapahtumat toteutuivat yhteistyössä Nuortentila Triplan työntekijöiden kanssa ja Multi-Cultin 30-vuotisjuhlat toteuttivat Monikulttuurikeskus Multi-Cultin työntekijät.

Lisäksi Kellarikahvilan yhteydessä toteutettiin Euroviisujen kisakatsomo sekä bändikeikka.

Nuorten kulttuuritapahtuma Lahes elos

Lahes elos on nuorisopalveluiden suurin vuosittain järjestettävä kulttuuritapahtuma, joka järjestetään elokuussa torilla yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Vuoden 2025 tapahtumassa toiminnallista tekemistä toteuttivat Inspis (graffitimaalaus), Pinna Skate (skeittaaminen) sekä Lahden lukio Gaudian kuvataiteen opiskelijat tarjoten monipuolisia taidetyöpajoja, kahvion ja käsitöiden myyntiä. Mukana torilla olivat myös DraamaLaB sekä liikkuvan nuorisotyön auto Liinun ja Nuortentila Triplan työntekijät. Tapahtuman lavalla esiintyivät mm. Gaudian opiskelijoiden bändit ja Möysän nuorisoseuran tanssiryhmät. Tapahtuman alussa jaettiin Lahti City ry:n toimesta Lahden Keskustateko palkinto, jonka saajaksi tällä kertaa oli ehdolla myös Saima 6.

Nuorisopalvelut

2025

Lahti